

Keskusta asetti keväällä 2019 hallitusneuvotteluihin lähtemiselle kymmenen kynnyskysymystä. Tässä paperissa kerrotaan tiivistetysti, miten kynnyskysymykset ovat edenneet päätöksiksi ja toimenpiteiksi sekä miten niiden osalta jatkossa toimitaan.

1. Hyvän talous- ja työllisyyskehityksen jatkaminen siten, että sitoudutaan 75 %:n työllisyysasteeseen ja siihen, että julkinen talous (ml. kuntatalous) on tasapainossa vuonna 2023

Hallitusohjelmassa oli Keskustan tavoitteen mukaisesti sitouduttu siihen, että työllisyysaste nostetaan 75 prosenttiin. Hallitusohjelman tavoitteena oli myös, että normaalin kansainvälisen talouden tilanteessa julkinen talous on tasapainossa vuonna 2023. Työllisyysasteen nousun oli tarkoitus olla tulo- pohjan vahvistamisen keskeisin yksittäinen elementti.

Hallitus totesi 16.3.2020 yhteistoiminnassa tasavallan presidentin kanssa Suomen olevan poikkeusoloissa koronavirustilanteen vuoksi. Tämä on muut-

tanut talous- ja työllisyystilanteen merkittäväällä tavalla.

Niinpä myös Keskustan puoluekokouksessa 5.9.2020 hyväksytyssä Keskusta 2030 -uudistusohjelmassa todetaan, että työllisyysasteen nostaminen hallitusohjelman mukaisesti 75 prosenttiin vaalikaudella 2019–2023 ei ole enää realistinen tavoite koronan seurausten vuoksi.

Hallitus on ohjelmansa mukaisesti tehnyt syksyn 2020 budjettiriiheen mennessä päätökset työllisyystoimista,

joilla tavoitellaan 31 000–36 000 lisätyöllistä, yhteenlaskettuna hallituksen jo aikaisemmin tekemien työllisyyttä kasvattavien toimien ja työmarkkinajärjestöille annetun neuvottelutoimeksiannon kanssa.

Hallitus on lisäksi nostanut vaalikauden aikaisten työllisyystoimien tavoitteen 80 000 lisätyölliseen. Alkuperäinen hallitusohjelmassa sovittu tavoite oli 60 000 lisätyöllistä.

Seuraava osa hallituksen työllisyystoimista päätetään puoliväliriihessä. Hallitus ei ole aset-

tanut numeraalista tavoitetta puoliväliriihen toimille, mutta Keskustan eduskuntaryhmä kertoi omana kantanaan valtion vuoden 2021 talousarvion lähetekeskustelun yhteydessä, että esimerkiksi tavoite 30 000 työllisestä puoliväliriihessä olisi paikallaan.

Hallitus ei ole asettanut uutta työllisyysastetavoitetta vuodelle 2023. VM:n tuoreimman ennusteen mukaan työllisyysaste olisi 71,8 prosenttia vuonna 2023, hieman vähemmän kuin vaalikauden alussa.

Keskusta asetti puoluekokouksessa oman uuden työllisyysvoitteen. Keskustan tavoitteena on 150 000 lisätyöllistä vuoteen 2027 mennessä VM:n kevään 2020 ennusteeseen verrattuna. Tämä tarkoittaa työllisyysasteen nousua noin 77 prosenttiin. Keskustan kunnianhimoinen työllisyysaste tavoittelee edellyttää kuluvalle ja ensi vaalikaudella tehtäviä työllisyyttä vahvistavia uudistuksia, muita talouskasvua vauhdittavia toimenpiteitä sekä myös kansainvälisen taloussuhdanteen myötätuulta.

Hallitus linjasi kestävyystiekartan ensimmäisessä vaiheessa kesäkuussa 2020 uuden korona-ajan jälkeisen taloustavoitteen. Hallituksen tavoitteena on nyt vakauttaa julkisen talouden velka suhteessa BKT:hen vuosikymmenen loppuun mennessä. Hallitus valmistelee tavoitteen

seen pääsemiseksi toimenpiteitä, jotka vahvistavat työllisyyttä, talouskasvun edellytyksiä ja kilpailukykyä sekä hillitsevät julkisten menojen kasvua.

Kestävyystiekartan toteutusta seurataan ja sitä päivitetään säännöllisesti julkisen talouden suunnitelmasta ja valtion talousarvioesityksestä päätettäessä. Jos valmisteltavat rakenteelliset uudistukset ja kasvua vauhdittavat uudistukset eivät riitä vahvistamaan julkista taloutta tavoitellusti, hallitus on sitoutunut toteuttamaan uusia toimenpiteitä tai turvautumaan myös julkisiin tuloihin ja menoihin nopeasti vaikuttaviin toimiin.

Kestävyysvajetiekartan toimeenpaneminen tarkoittaa julkisen talouden vahvistamista noin 5 miljardilla eurolla, jolloin velkasuhde vakautuisi 70–75 prosenttiin 2020-luvulla. Velkasuhde alkaisi kuitenkin kasvamään uudelleen 2030-luvulla.

Hallitus ei ole asettanut uutta julkisen talouden tavoitetta vuodelle 2023. VM:n tuoreimman ennusteen perusteella julkisen talouden alijäämä on noin 8 miljardia euroa vuonna 2023.

Keskustan tavoitteena on saada julkinen talous tervehtymisen tielle. Ensisijaisia keinoja ovat talouskasvu, työllisyyden vahvistaminen, julkisten palve-

luiden tuottavuuden parantaminen ja uudistukset. Viimeisinä keinoina ovat menosopeutukset ja veronkorotukset.

Keskustan puoluekokouksen hyväksymän uudistusohjelman mukaan hallituksen tiekartan mukainen tavoite julkisen talouden velkasuhteen vakauttamisesta on minimitalvoite ensimmäiselle vaiheelle. Keskustan tavoitteena on, että toisessa vaiheessa löydetään työkalut, jolla pitkäjänteisesti kurotaan umpeen julkisen talouden kestävyysvaje.

VM:n tuoreimman arvion mukaan kestävyysvaje on noin 3,5 prosenttia suhteessa BKT:hen eli lähes 10 miljardia euroa. Onnistumalla koko kestävyysvajeen kuromisessa umpeen myös velkasuhde kääntyisi laskuun.

Käytännössä Keskustan tavoitteen toteutuminen edellyttää useamman vaalikauden mitausta määrätietoista työtä. Keskustan mielestä talouden tasapainottaminen ja kestävyysvajeen hoitaminen on tärkeää, jotta Suomella on liikkumatilaa myös tulevaisuuden talouskriiseissä.

2. Yrittäjän ja yrittäjien verotusta ei kiristetä. Teollisuuden toimintaedellytyksiä ei saa heikentää.

Keskustan määrätietoisen työn seurauksena hallitus on sitoutunut siihen, että yrittäjyyden edellytyksiä ei heikennetä vaan parannetaan. Yrittäjien verotus ei ole kiristynyt. Päinvastoin entistä ennustettavammalla verotuksella rohkaistaan yrityksiä työllistämään, investoimaan ja ottamaan riskiä.

Konkreettisia toimia yrittäjien aseman parantamiseksi ovat olleet muun muassa päätökset yritysten kone- ja laiteinvestointien tuplapoistoista, tki-verokannustimesta, työllisyyden edistämisestä ja paikallisen so-

pimisen vauhdittamisesta. On tehty myös päätökset teollisuuden sähköveron laskemisesta EU-minimiin, Finnveran takausvaltuuksien lisäämisestä, Business Finlandin yritysohjelmien kasvattamisesta, ensimmäisen työntekijän palkkaamisen helpottamisesta ja väylämaksujen puolittamisen jatkamisesta.

Lisäksi hallitus on tukenut yrityksiä koronakriisin aikana suorilla tuilla, takauksilla ja lisäämällä oman pääoman ehtoisen rahoituksen voimavaroja. Business Finlandin ja ELY-keskusten kehittämistukien, yksinyrittäjien

tukien ja kustannustuen avulla on vältetty terveiden yritysten konkurseilta ja irtisanomisilta.

Lisäksi on tehty lukuisia ohjelmia, joiden avulla parannetaan yritysten näkymiä ja ennustettavuutta. Näistä esimerkiksi yrittäjyysstrategia, TKI-tiekartta ja kotimaisen omistajuuden ohjelma heijastelevat hallituksen ja Keskustan halua parantaa yrittäjyyden edellytyksiä. Keskustan aloitteesta hallitus sopii seuraavassa puoliväliriihessä uusiutuvan teollisuuden strategiasta.

3. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut turvataan 18 maakunnan pohjalta. Uudistuksessa maakunnista tehdään monialaisia

Sote-uudistus etenee joulukuussa 2020 eduskunnan käsiteltäväksi. Tavoitteena on, että sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut siirtyvät maakuntien järjestämisvastuulle vuonna 2023.

Parlamentaariset työryhmät työskentelevät maakunta-verotuksen ja monialaisen maakunnan tehtävien määrittelyä. Työryhmien työ valmistuu vuoden 2020 aikana.

Hallitus on sitoutunut maakuntien tehtävien lisäämiseen sekä maakuntaveron käyttöönottoon vuoteen 2026 mennessä.

4. Toteutetaan perhepaketti, jonka osana perhevapaaudistus. Uudistuksen on oltava perheille parannus nykyiseen järjestelmään

Hallituspuolueet ovat sopineet perhevapaaudistuksen perusmallista, josta tiedotettiin helmikuussa 2020.

Uudistus on Keskustan tavoitteiden mukaisesti parannus lapsiperheiden arkeen. Sovittu malli tuo joustoa perhevapaiden käyttöön, pidentää niiden käyttöaikaa äideillä ja lisää perheiden ansiosidonnaisia vapaita. Perheen arjen jakaminen molempien vanhempien välillä perheen tarpeista käsin helpottuu ja perheiden toimeentulo

paranee ansiosidonnaisten vapaiden määrän kasvaessa nykyisestä 12,7 kuukaudesta 14 kuukauteen.

Isän käytettävissä olevien vapaiden määrä kasvaa lyhentämättä äitien käytettävissä olevia vapaita. Yksinhuoltajan vanhemman perhevapaaetuudet pitenevät samanpituisiksi kuin kahden vanhemman perheessä. Kotihoidon tuki säilyy hallitusohjelmassa sovitun mukaisesti nykymuotoisena.

Päivärahopäivien määrän kasvu lisää perhevapaaajärjestelmän kustannuksia. Keskusta on jo ennen eduskuntavaaleja ja hallitustunnustelijalle antamissaan vastauksissa todennut, että perhevapaaudistus saa myös maksaa.

Perhevapaaamallin yksityiskohdista hiotaan jatkovalmistelussa. Uudistus tulee voimaan aikaisintaan vuonna 2021.

5. Vanhustenhoidon epäkohtiin puututaan muun muassa tiukemmalla lainsäädännöllä ja riittävillä resursseilla, eikä Keskusta hyväksy valtionosuuksien leikkauksia, joilla vaarannetaan kuntien peruspalveluita kuten sivistystoimi, varhaiskasvatus ja vanhushoiva

Vanhustenhoito

Sitovan henkilöstömitoituksen saaminen tehostettuun palvelu- ja asumiseen on ensimmäinen osa hallitusohjelmaan sisältyvää iäkkäiden henkilöiden palveluja koskevan lainsäädännön uudistamista. Vähimmäismitoituksen sisältävä vanhuspalvelulaki on tullut voimaan 1.10.2020.

Muutokset tulevat voimaan asteittain:

- 1.10.2020 alkaen oltava vähintään 0,5 työntekijää asiakasta kohti.
- Vuoden 2021 alusta vähintään 0,55 työntekijää asiakasta kohti
- Vuoden 2022 alusta vähintään 0,6 työntekijää asiakasta kohti.
- 1.4.2023 henkilöstömitoitus vähintään 0,7 työntekijää asiakasta kohti täysimääräisesti voimaan.

Kyse on vähimmäismitoituksesta, joka koskee sekä julkisia että yksityisiä palveluja. Mitoituksen on oltava korkeampi, jos asiakkaiden toimintakyky ja palvelutarve sekä palvelujen laadun varmistaminen sitä edellyttävät.

Seuraavat askeleet:

Vanhuspalveluiden uudistuksen toisessa vaiheessa tavoitteena on erityisesti kotiin annettavien palvelujen laadun ja saatavuuden parantaminen sekä iäkkäiden henkilöiden asumisen monimuotoisuuden kehittäminen.

Vanhuspalveluita, kotihoitoa ja omaishoitoa kehitetään osana laajempia, maakunnallisia Tulevaisuuden sotekeskus -hankkeita. Sen lisäksi esimerkiksi kotona asumista ja kotihoitoa tukevan teknologian kehittä-

miseen myönnetään erillisiä valtionavustuksia.

Kuntien talouden tukeminen

Kuntien uudet tehtävät rahoitetaan täysimääräisesti. Vuoden 2021 talousarvioesityksessä kuntatalouteen kohdentuu merkittäviä uudistuksia, muun muassa oppivelvollisuuden laajentaminen ja vanhuspalveluiden sitova vähimmäishenkilöstömitoitus. Menot korvataan täysimääräisesti valtionosuuksilla kunnille siltä osin, kuin ne lisäävät kuntatalouden menoja.

Hallitus on tunnistanut sen, miten syvästi koronatilanne on vaikeuttanut kuntien taloudellista tilannetta ja siksi kuntia on tuettu mittavasti. Kuntien taloudellinen tukeminen on ihmisten tarvitsemien palveluiden turvaamista.

Hallitus tukee jo tekemillään päätöksillään kuntia vuosina 2020 ja 2021 yhteensä noin 5,1 miljardilla eurolla ja ottaa näin koronaepidemiasta johtuvia taloudellisia iskuja vastaan kuntien puolesta. Osa tuesta on mennyt suoraan sairaan- hoitopiireille, mikä vähentää sairaanhoitopiirien jäsenkun- tien menoja. Lisäksi hallitus on varautunut tukemaan kuntia koronasta johtuvan hoiva- ja palveluvelan purkamisessa 450 miljoonalla eurolla vuosina 2021–2023.

Kuntien alijäämien katta- misvelvollisuusaikaa ollaan pidentämässä kuntalain muu- toksella, mikäli ongelmat ovat johtuneet koronaepidemiasta. Silloin kunnissa voidaan välttää koronasta johtuvia sopeutta- mistoimia, esimerkiksi säästöjä ja lomautuksia.

Seuraavat askeleet

Hallitus on sitoutunut tarkas- telemaan vuoden 2022 osalta kuntatalouden tilannetta erik-

seen siten, että ratkaisut teh- dään syksyyn 2021 mennessä. Soteuudistuksen eteneminen tukee kuntien taloudellis- ta selviytymistä pidemmällä aikavälillä. Kuntatalouden ennustettavuuden ja kestävyyy- den vahvistamiseksi sote-pal- veluiden irrottaminen kuntapohjasta on erittäin tärkeää. Samalla mahdollistetaan se, että ikään- tyvässä Suomessa kunnilla on mahdollisuus huolehtia myös esimerkiksi sivistyspalveluista.

6. Edellytämme korotuksia pienimpiin eläkkeisiin ja parannuksia köyhimpien lapsiperheiden asemaan, ja perusturvaindeksijäädytys on purettava hallituksen päätöksen mukaisesti

Sosiaaliturvan uudistamisen parlamentaarinen komiteatyö on alkanut. Työn tavoitteena on sosiaaliturvajärjestelmän parempi yhteensovittaminen erilaisten elämäntilanteiden ja työnteon kanssa. Parlamen- taarisen komitean toimikausi päättyy 2027.

Hallitus on ottanut käyttöön väliaikaisen epidemiakorvauk-

sen pienituloisimpien perheiden toimeentulotilanteen helpotta- miseksi. Korona ja siihen liittyvät rajoitustoimet ovat heikentä- neet ansaintamahdollisuuksia ja aiheuttaneet ylimääräisiä kustannuksia.

Hallitus panostaa lapsi- ja per- hepalveluiden kehittämiseen osana sote-uudistusta. Vuoden 2020 budjettiriihessä päätettiin

33 miljoonan euron lisäpanos- tuksesta lapsi- ja perhepalve- luiden muutosohjelmaan.

Pienimpiin eläkkeisiin teh- tiin taso- ja indeksikorotukset 1.1.2020 alkaen. Kansaneläk- keen täysi määrä nousi noin 34 eurolla kuukaudessa ja takuueläkkeen täysi määrä 50 eurolla kuukaudessa.

7. Ammatillisen koulutuksen rahoitus ja saavutettavuus on turvattava, panostettava oppisopimuskoulutukseen ja säilytettävä alueellisesti kattava korkeakouluverkosto

Budjetti ja muut tehdyt toimenpiteet

Ammatillisen koulutuksen opettajien ja ohjaajien palkkaamisen varattu rahoitus nousee vuosina 2021 ja 2022 hallitusohjelmassa sovitulle 250 miljoonan euron tasolle. Tämä tarkoittaa yhteensä 4000–5000 lisähenkilötyövuotta ammatillisen koulutuksen arjessa.

Ammatillisen koulutuksen perusrahoitusta ja rahoituksen ennakoitavuutta vahvistetaan. Vuodesta 2021 eteenpäin 70 prosenttia ammatillisen koulutuksen rahoituksesta jaetaan perusrahoituksena. Alun perin suorite- ja vaikuttavuusrahoituksen osuudet olisivat nousseet. Muutos vakauttaa oppilaitosten rahoitusta ja parantaa mahdollisuutta järjestää koulutusta eri puolilla Suomea.

Korkeakoulujen perusrahoitusta on vahvistettu kuluvalle vakiokaudella yhteensä 60 miljoonalla eurolla. Lisäksi kustannustason nousu korvataan korkeakouluille täysimääräisesti.

Keskustalaisen tiede- ja kulttuuriministerin johdolla eri puolilla Suomea on lisätty yli 10 000 aloituspaikkaa vuosille 2020–2022. Lisäksi uusia koulutusvastuita on myönnetty mm. Oulun, Itä-Suomen, Jyväskylän ja Turun yliopistoille sekä Kaajan, Lapin, Pohjois-Karjalan, Kaakkois-Suomen, Keski-Pohjanmaan ja Seinäjoen ammatikorkeakouluille.

Seuraavat askeleet

Tiede- ja kulttuuriministeri on käynnistänyt korkeakoulutuksen saavutettavuussuunnitelman laadinnan. Tarkoituksena on tehdä konkreettisia esityk-

siä siitä, miten koulutuksesta tulisi aidosti asuinpaikasta ja kotitaustasta riippumatonta. Korkeakoulutuksen alueelliseen vaikuttavuuden vahvistamiseksi käynnistetään korkeakoulujen ja seutukaupunkien yhteistyön tiivistämistä käsittelevä selvitys.

Suomen kestävän kasvun ohjelmasta (EU:n elvytyspaketti) osoitetaan satojen miljoonien eurojen lisärahoitus osaaamiseen ja koulutukseen sekä tutkimus- ja innovaatiotoimintaan.

Hallitus on asettanut työryhmän tekemään konkreettisia esityksiä oppisopimuskoulutuksen kehittämiseksi. Työn pohjalta hallitus uudistaa työnantajille maksettavaa oppisopimuskoulutuksen koulutuskorvausjärjestelmää nykyistä kannustavampaan suuntaan.

8. Maatalouden kannattavuutta parannettava. Maa- ja metsätaloutta ei saa kuormittaa uusilla kustannuksilla

Hallitusohjelmaan kirjatusta maatalouden kannattavuutta koskevista tavoitteista on jo toteutunut valtaosa. Lainsäädännöllisin toimin ei ole aiheutettu lisäkustannuksia viljelijöille.

Konkreettiset päätökset ja teot kannattavuuden parantamiseksi

Hallitusohjelman mukaisesti tukitasot turvattiin heti hallituskauden alussa, paikattiin luonnonhaitta- ja ympäristökorvauksen vaje. Lisäksi mahdollistettiin uusien luomusitoumusten teko ja uusien alojen mukaan otto.

EU-rahoituskehysneuvotteluissa saavutettiin ratkaisu, joka tuo jopa lisää rahaa maataloudelle. Kokonaisuudessaan tukimäärä kasvaa noin 6 % verrattuna nykykauteen. Tässä siis jopa ylitettiin hallitusohjelmaan kirjattu tavoite saada vähintään nykytasoinen budjetti.

Etelä-Suomen kansallinen tuki on saanut jatkoa.

Maatalouden investointien rahoituksesta on huolehdittu

pääomittamalla Mäkelä 166,8 miljoonalla eurolla vuoden 2020 aikana. Syksyn 2020 budjettiriiheen kirjattiin, että tulevan rahoituskauden aikana kohdistetaan 80 miljoonaa euroa maatalouden ympäristöviisaisiin investointeihin.

EU:n yhteisen maatalouspolitiikan valmistelussa on pidetty kiinni hallinnollisen taakan vähentämisestä ja tukien kohdentamisesta aktiivituotantoon. Siirtymäkaudella huolehditaan, että tukitasot ja sitoumusten solmiminen ovat johdonmukaisia koko ohjelmakauden ajan.

Maatalouden kannattavuutta kohennetaan lisäksi myös parantamalla markkinoiden toimintaa elintarvikemarkkinoilla. Lain myötä viljelijöiden neuvotteluasema ruokajärjestelmässä vahvistuu ja päivittäistavarakaupan ylivoimaista asemaa puolestaan hillitään. Lailla kitketään epäterveitä kauppatapoja. Elintarvikemarkkinavaltuutettu tulee valvoamaan toimeenpanoa.

Hallitusohjelman mukainen yhteinen ruokapöytä on perustettu. Siinä avainhenkilöt sitoutetaan toimimaan yhteisen ruokajärjestelmän hyväksien, että Suomessa on tarjota entistä kilpailukykyisempää ruokaa myös maailmalle.

Selvitysmies on palkattu käymään läpi tilusrakennetta ja tekemään suunnitelman kattavasta peltorakenteen kehittämisohjelmasta.

Alkutuotannon yrityksiä on tuettu korona-aikana sekä maksuvalmiuslainoin että suorien tukien muodossa. Lisäksi valmistelussa on vielä alkutuotannolle kohdennettava suora kustannustuki.

Ministeri Lepän johdolla hoidettiin kausityöntekijöiden saaminen marja- ja vihannestiloille koronan muodostaman poikkeustilanteen puitteissa.

Maatalouden sähkövero alennetaan EU:n vähimmäistasolle vuoden 2021 alusta alkaen. Sähköveron alennus koskee yli kolmeakymmentä tuhatta maatalousyritystä.

9. Sitoudutaan Keskustan johdolla tehtyyn kahdeksan puolueen ilmasto-ohjelmaan ja turvataan puunkäytön maltillinen lisääminen sekä kestävä metsien käyttö.

Suomi ajaa kahdeksan puolueen ilmasto-ohjelman mukaisesti EU:n vuoden 2030 päästötavoitteen nostamista vähintään 55 prosenttiin. Suomi tukee tavoitetta EU:n hiilineutraaliudesta 2050 mennessä.

Hallitus perusti 300 miljoonan euron ilmastorahaston, joka sijoittaa päästöjä vähentäviin teknologioihin ja yrityksiin.

Teollisuuden sähkövero alennetaan EU:n minimiin 2021 alkaen ja teollisuuden päästökauppakompensatio jatkuu teollisuuden sähköistymistukena – toimet tukevat sekä päästöjen vähentämistä että kilpailukykyä.

Hallitus suuntaa Suomen kestävän kasvun ohjelman panostuksia vihreään siirtymään, joka luo työtä ja vientituloja sekä vähentää päästöjä.

Teollisuudenalat ovat laatineet omat vähähiilisyystiekartat, joissa ne esittävät kustannustehokkaat ja vaikuttavat keinot päästöjen vähentämiseen

työpaikkoja ja kasvua vaarantamatta

Metsähallituksen omistajapolitiikassa on sovitettu yhteen metsätalouden, virkistyskäytön, matkailun, luonnon monimuotoisuuden ja ilmastotoimien tavoitteet.

Kestävän metsätalouden kannustinjärjestelmän eli Kemeran voimassaoloa pidennetään 2023 loppuun aktiivisen ja oikea-aikaisen metsähoidon jatkuvuuden turvaamiseksi samalla, kun uutta kannustinjärjestelmää valmistellaan.

Tuhkalannoituksen tukea Kemerassa laajennettiin erityisesti turvemailla sijaitsevien metsien kasvun vahvistamiseksi.

Talousarviossa 2021 pidetään metsätalouden kannusteiden ja metsien luonnonhoidon rahoitus korkealla tasolla.

Keskustan johdolla on valmisteltu hallituksen esitys joutomaiden metsitystuesta. Tavoitteena on istuttaa 3000 hehtaaria uutta metsää/vuosi.

Metsäteollisuuden investointeja varten on osoitettu 150 miljoonan euron panostus logistiikkaan ja infraan.

Biotalousstrategian päivitys on käynnistetty. Tavoitteena on muun muassa metsäteollisuuden jalostusarvon ja alueellisten vaikutusten vahvistaminen.

Suomi pitää EU:ssa tiukasti kiinni metsäpolitiikan toimivallasta ja edistää metsien hyvän hoidon ja kestävän käytön tunnustavan EU:n metsästrategian laatimista.

Maankäyttösektorin ilmastoto-ohjelmassa panostetaan metsien hyvään hoitoon, kasvuun ja terveyteen sekä peltomaan hiilensidontaan. Käytännön toimenpiteisiin sekä metsien ja maaperän ilmastotutkimukseen osoitetaan mittava rahoitus.

10. Kaikkien päätösten täytyy tukea alueiden elinvoimaa ja voimavaroja sekä tukea koko Suomen yhteyksiä ja hyvinvointia

Hallitusohjelman kirjaus elinvoimaisesta Suomesta pitää sisällään monia Keskustan politiikalle keskeisiä elementtejä. Keskusta on huolehtinut, että alueet huomioidaan entistä laajemmin läpi hallitusohjelman. Nyt tehdyillä päätöksillä on turvattu entistä paremmin elinvoimaa, kilpailukykyä ja tasapuolisuutta joka puolelle maata.

Konkreettisia toimia, joissa Keskustan tavoitteet ovat päässeet läpi ovat mm. hiljattain solmitut ekosysteemisopimukset yliopisto- ja filiaaliyliopisto-kaupunkien kanssa. Aikaisemmin vastaavia sopimuksia oli

ainoastaan kuuden suurimman kaupungin kanssa, kun nyt mukana on jokainen kaupunki, jossa sijaitsee yliopisto tai yliopistokeskus.

Seutukaupunkiohjelma on tehty ja sen toimenpiteitä käynnistellään syksyllä 2020. Hallitusohjelman mukaiset MAL-sopimukset on solmittu. Seuraavalle rakennerahastokaudelle on tulossa huomattava lisäys, kun Suomi sai neuvoteltu Itä- ja Pohjois-Suomen harvaan asetuille alueille 100 miljoonan euron lisärahoituksen. Monipaikkaisuusselvitys on toteutettu.

Lisäksi on jo julkaistu useita ohjelmia, joiden avulla parannetaan alueiden elinvoimaa ja voimavaroja. Keväällä julkaistun TKI-tiekartan keskeisenä tavoitteena on lisätä kumpanuutta eri toimijoiden välillä. Viennin ja kansainvälisen kasvun ohjelmassa on suoraan toimenpide-ehdotuksia, miten alueelliset järjestöt voivat olla mukana toiminnassa. Alueelliset matkailuorganisaatiot saivat Keskustan tavoitteiden mukaisesti ensimmäisen kerran koskaan rahoitusta. Kotimaisen omistajuuden ohjelma on valmistelussa ja sen kanssa on käyty mittava alueellinen kuuleminen.